

COLUMN REMCO HOEKMAN

Krimpen met beleid

Provincies hebben collegeonderhandelaars opgeroepen om aandacht te hebben voor de krimp. Voor gemeenten is volgens hen een cruciale rol weggelegd bij het anticiperen op de bevolkingskrimp. Gemeenten kunnen niet langer denken aan meer mensen, meer huizen, meer voorzieningen, meer bedrijvigheid. Nee, het gaat nu om selectiviteit en kwaliteit. Wat betekent dat voor de sport? ➤

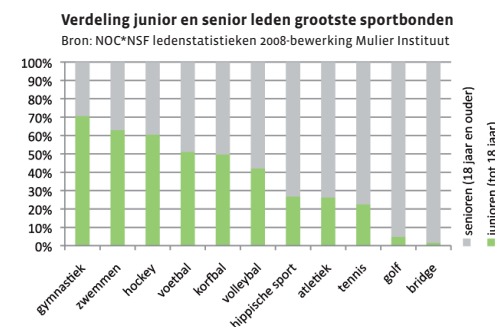
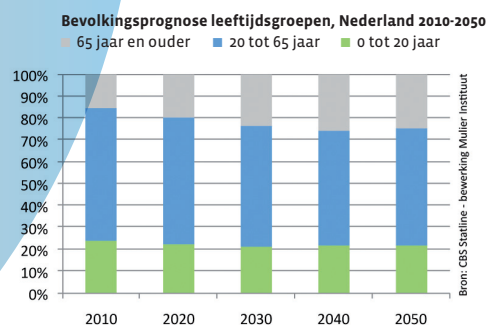
Bevolkingsprognoses van het CBS wijzen uit dat Nederland in 2040 het maximale aantal inwoners van bijna 17,5 miljoen bereikt, daarna zakt het in. Voor een aantal provincies en meer dan de helft van de gemeenten is de daling van het inwonertal echter al ingezet. ABF Research stelde eerder al vast in de Primos Prognose 2007 dat bij 58 procent van de gemeenten de bevolking in aantal afneemt. Er zijn hierbij sterke verschillen tussen provincies. De bevolking in Noord-Brabant zal tot 2020 met 60.000 personen toenemen, terwijl de bevolking in Limburg met 60.000 personen zal afnemen in die periode. Bevolkingsgroei valt daarnaast te noteren in de Randstad en Midden-Nederland terwijl aan de randen van Nederland de krimp gaat plaatsvinden. Vooral plattelandsgemeenten krijgen te maken met de krimp, waar steden nog wel een gematigde groei doormaken. De oorzaken voor de krimp liggen in het doorzetten van de ontgroening en de vergrijzing van de Nederlandse samenleving.

Het actieplan 'Krimpen met Kwaliteit' van het Rijk, VNG en IPO geeft de krimpregio's houvast bij vraagstukken op gebied van wonen, ruimte en onderwijs. Maar hoe zit het met sport? Om te beginnen worden in de komende jaren vermoedelijk meer accommodaties gesaneerd dan gebouwd. Door de beperkte inkomsten uit de grondexploitatie komt weinig geld beschikbaar voor accommodaties. Het op grote schaal bouwen van kantoorcomplexen, bedrijventerreinen en nieuwbouwwijken is voorlopig niet aan de orde. De gescheiden en niet kostendekkende exploitaties van maatschappelijk vastgoed, waaronder sportaccommodaties, komen nog meer

onder druk te staan. De huidige economische tegenwind maakt het er niet beter op. De verwachting is dat regionale samenwerking en multifunctionaliteit belangrijke onderdelen zijn van het toekomstig accommodatiebeleid, nog belangrijker dan ze nu zijn. Inventiviteit en creativiteit zijn nodig om ondanks de beperkte middelen te voldoen aan de accommodatiebehoefte van sporters.

Gemeenten doen er goed aan zich te realiseren dat de verschuiving in de bevolkingssamenstelling gevolgen kent voor de sportdeelname (jongeren sporten meer dan ouderen) en sportvoorkeuren (jongeren beoefenen andere sporten dan ouderen) in de gemeente. Zo is het mogelijk dat sportparken, waarop voetbal, hockey of korfbal wordt gespeeld, door de ontgroening en vergrijzing te maken krijgen met afnemende bezettingsgraden. Deze sporten zijn immers vooral populair bij de jeugd en niet bij 50-plussers. Tennis heeft het wat dat betreft makkelijker in de vergrijzende samenleving. Deze sport is niet alleen populair bij de jeugd, maar ook bij ouderen, en kan daarmee profiteren van de veranderende bevolkingssamenstelling.

De krimp biedt een uitgelezen mogelijkheid om in regionale samenwerking de sportruimte te creëren die voorheen niet geboden kon worden. De groene en blauwe structuur rondom steden en bij plattelandsgebieden kunnen meer dan nu een recreatieve functie krijgen. Meer ruimte om te wandelen, fietsen en hardlopen kan geboden worden, doordat de roep om bedrijventerreinen en nieuwbouwwijken verstilt. En wat te denken

van meer ruimte voor paardensport of golfsport. Sporttakken met groeipotentie en sporttakken waarvan in 2005 al werd geconstateerd dat ze meer ruimte nodig hadden. Het is wel heel cliché om te roepen dat elk nadeel zijn voordeel heeft. Maar feit blijft dat je de krimp niet tegen kunt gaan en dus maar beter de kansen kunt grijpen die het biedt. Mijn advies is om het beleid af te stemmen op de krimp en in te zetten op multifunctionele accommodaties en regionale afstemming en samenwerking!

Remco Hoekman is onderzoeker bij het W.J.H. Mulier Instituut, in deze vaste column brengt hij het sportonderzoek en sportbeleid samen. r.hoekman@mulierinstituut.nl